

Zpravodaj Řízení letového provozu České republiky, s. p.

LISTOPAD

STRIP 2010

ROČNÍK XI – ČÍSLO 111

**Martin Šácha: Letecké
natáčení se stalo mým
životním koníčkem
i láskou** (str. 3)

Radar motivovanosti (str. 2)

**Vánoční charitativní
sbírka** (str. 5)

**Letní provoz 2010
v DPRO** (str. 5)

**Předvánoční setkání
na Žofíně** (str. 8)

Foto: MICHAEL SEDLÁČEK

RADAR
MOTIVOVANOSTI**Vážení zaměstnanci,**

připravili jsme pro vás **anonymní elektronický průzkum**, který jsme nazvali „Radar motivovanosti“. Motivovaní – spokojení zaměstnanci jsou pro podnik to nejcennější, co má, a proto potřebujeme znát váš názor.

Vyplněním dotazníku máte možnost vyjádřit své postoje na různých témata týkající se vaší práce, motivace a atmosféry v podniku.

Výsledky průzkumu mohou být pokládány za reprezentativní jen v případě, že získáme co nejvíce vyplněných dotazníků. Proto se, prosím, zapojte do průzkumu, který právě probíhá, vyjádřete svoje názory.

Průzkum provádí nezávislá agentura, která zajistí, aby vaše odpovědi zůstaly přísně důvěrné. Vyplněné dotazníky budou archivovány v počítačové databázi, kterou vlastní a spravuje agentura, divize personální nemá přístup k serveru ani ke shromážděným údajům. Obdržíme až statistické výsledky průzkumu, které budeme všem zaměstnancům následně prezentovat a na jejich základě budeme usilovat o zlepšení motivovanosti zaměstnanců.

Dotazník je složen z jednoznačně formulovaných otázek a všichni zaměstnanci obdrželi e-mail, kde je odkaz na specifickou internetovou adresu.

Dotazník je koncipován tak, aby jeho vyplnění netrvalo déle než 10 minut.

Případné dotazy vám zodpoví ing. Renáta Cvrčková – linka 2081.

Děkujeme vám.

ODDĚLENÍ PERSONÁLNÍ

Pracovní výročí zaměstnanců ŘLP ČR, s. p.

V listopadu oslaví kulaté výročí pracovního poměru u ŘLP ČR dva zaměstnanci:

Jaroslav Pejla, správce provozního objektu, oddělení TPS **15 let**

Luděk Hofbauer, samostatný technik I, oddělení provozu KVT **35 let**

Blahopřejeme!
REDAKCE

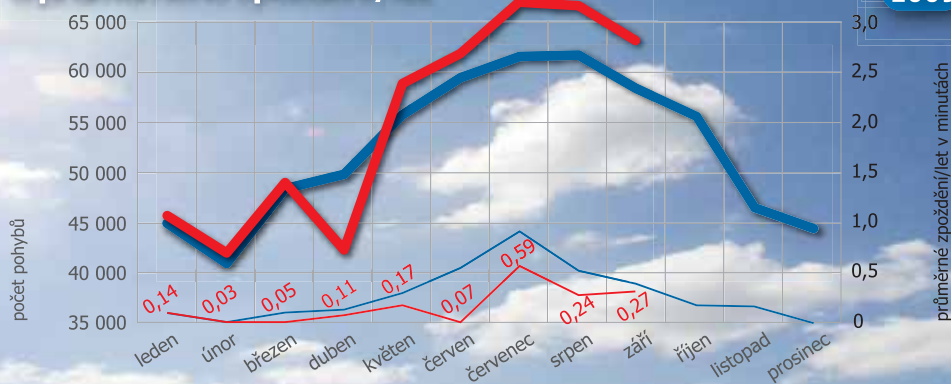
Statistiky provozu

září 2010/2009

Letiště Praha-Ruzyně: Srovnání počtu pohybů (IFR) a průměrného zpoždění/let

FIR Praha: Srovnání počtu pohybů (IFR) a průměrného zpoždění/let

Od 1. 11. 2010 je na internetové adrese www.rlp.cz/rlp-prezentace/index.html k dispozici **prezentace vybraných nejdůležitějších provozních a hospodářských výsledků podniku**. Mimo tyto údaje lze v základních sekcích prezentace najít informace o lidských zdrojích, výsledcích v oblasti safety, obecná profilová data a vybrané další informace. Prezentace v české i anglické verzi je každý měsíc aktualizována a umožňuje tisk všech grafů podle výběru uživatele. KGŘ přivítá podněty k doplnění prezentace o další informace v jednotlivých sekcích. **KGŘ**

Počet pohybů na letišti Praha

ZÁŘÍ 2010/2009 (IFR)

Zdroj: AI

2009 2010

celkový počet

14 431 14 351

nejvyšší počet/den

(17. 9.) (30. 9.)

556 556

nejvyšší počet/hod.

(17. 9.) (15. 9.)

51 47

Počet pohybů ve FIR Praha

ZÁŘÍ 2010/2009 (IFR)

Zdroj: AI

2009 2010

celkový počet

57 871 62 609

nejvyšší počet/den

(17. 9.) (16. 9.)

2 063 2 248

nejvyšší počet/hod.

(17. 9.) (25. 9.)

153 169

Počet pohybů na letištích – Česká republika

Praha (IFR)			Brno			Ostrava			Karlovy Vary			
2009	2010	v %	2009	2010	v %	2009	2010	v %	2009	2010	v %	
září	14 431	14 351	- 0,6	3 629	2 976	- 18,0	1 933	2 533	+ 31,0	893	886	- 0,8

Počet pohybů (IFR) ve FIR Praha

Nárůst provozu
v %Počet zpoždění/ACFT
v min.

	2009	2010		2009	2010
září	57 871	62 609	+ 8,2	0,37	0,27

Letecké natáčení se stalo mým životním koníčkem i láskou

Martin Šácha je kameraman, který pracoval na filmech, jako jsou Sametoví vrazi, Snowboardáci, Raffáci, Ro(c)k podvratáků, Kawasakiho růže či Ženy v pokušení. Momentálně dokončuje snímek Jana Hřebejka Nevinnost. Točí také reklamy a specializuje se na natáčení leteckých záběrů z vrtulníku. Společně s Janem Malířem jsou jediní dva kameramani v Čechách, kteří se této činnosti věnují profesionálně.

Jaká byla vaše cesta k létání?

K natáčení z vrtulníku jsem se dostal náhodou. V devatenácti letech se stal mým životním a profesním učitelem vynikající kameraman Jan Malíř, který s leteckým natáčením začínal v osmdesátých letech na popud režiséra Radúze Činčery pro světovou výstavu EXPO. Točili různě po světě z vrtulníku. Postupně získal zkušenosti a vyrobil si speciální zařízení do helikoptéry. Místo dveří byla sedačka a kamera visela na rameni, závěsu. Kameraman byl částečně venku, kameru držel a ovládal. Na vylepšené verzi tohoto zařízení jsem i já natočil ještě do loňského roku spoustu záběrů.

Pamatujete si vaše první natáčení ve vzduchu?

První záběry jsem natočil někdy okolo roku 1998. Samostatné letecké natáčení

jsem absolvoval na filmu Harrison's Flowers. Tehdy poprvé jsem lítal s výborným pilotem Danielem Tučkem, synem slavného akrobata, se kterým spolupracuji dodnes. Když jsem poprvé vzlietnul, napůl venku vystrčený z vrtulníku a měl kameru před sebou, byl to takový zážitek, který se nedá popsat. Okamžitě mě to chytlo a už nepustilo. Vedle mé hlavní profese se letecké natáčení stalo mým životním koníčkem, láskou, vášní... Je v tom spousta adrenalinu, soustředění a krásy.

V současné době, když natáčíte letecké záběry, je kamera umístěna zvenku na vrtulníku. Nemáte ji tedy v ruce. Jak se vůbec ovládá a jak komunikujete s režisérem?

V letošním roce se mi po pěti letech usilovného snažení podařilo získat od americké firmy Nettmann Systems nejlepší filmové zařízení do vrtulníku. Těch přístrojů je v celém světě zhruba deset. Používají se pro nejlepší hollywoodské filmy. Splnil se mi můj životní sen. Kamera je umístěna vně vrtulníku a ovládám ji dálkově pomocí polohovacích joysticků zevnitř z vrtulníku. Je to hodně složité zařízení, kamera je stabilizována v magnetickém poli pomocí laserových gyroskopů (nemají žádnou pohyblivou součástku) vyvinutých původně pro armádu. Zjednodušeně řečeno obraz je neuvěřitelně dokonale stabilní i při opravdu dlouhých teleobjektivech.

Předpokládám, že velmi důležitá je tedy i samotná příprava před natáčením?

U filmu obecně se dělají „obhlídky“. Při leteckém natáčení, kde je každá minuta, kdy běží motor, velmi drahá, je tak velmi důležité vědět dopředu, jak místo vypadá seshora, jaká je dráha slunce a z kterého úhlu to natočit. Převážně lítám pro cizince. Přijedou s představou, jak by to mělo vypadat, a je potřeba najít lokaci, která by

se té představě blížila. Ale nemáme špičaté hory jako v Alpách, nemáme kaňony ani irské vesnice...

Chcete říct, že nemáme v Čechách zajímavá místa pro natáčení? Co třeba Praha?

Praha je neuvěřitelně vizuální – Staré Město, Pražský hrad, Karlův most... A tady je problém právě největší. Povolena nejvyšší výška na kráse a dynamičnosti záběrů hodně ubírá. Záběry, které známe z amerických filmů jako průlety Manhattanem, centrem Chicaga, Los Angeles – to je možné bez problémů ve svobodnější Americe. V Praze povolená výška 300 m je už hrozně vysoko. Sice máme zařízení, která nám dovolí použít teleobjektiv, ale to je záběr jak z policejní sledovací kamery. Je to velká škoda, zájem zahraničních filmařů je obrovský a odcházejí posmutněli...

Dočetla jsem se, že v květnu jste natáčeli krátký propagační film o Žatci a muzeu chmele a piva. Bylo to jedno z prvních natáčení ve 3D z vrtulníku v České republice. Jak se to lišilo od normálního natáčení – jenom v technologiích?

Ano, bylo to první 3D letecké natáčení ve střední a východní Evropě. Podařilo se nám umístit do našeho zařízení místo jedné rovnou dvě kamery vedle sebe. Při určitých vzdálenostech a úhlech máte 3D obraz a je to. Zrovna před měsícem jsme byli v Německu natáčet letecké záběry do 3D filmu Tři mušketýři režiséra Paula W. S. Andersona.

Byl jste operátorem akčních scén a leteckých záběrů Svěrákova Tmavomodrého světa. Jak vzpomínáte na natáčení tohoto velkofilmu?

Bylo to krásné a hodně adrenalinové. Pamatuju se, že po prvním dni, kdy jsme

točili ze střelny válečného bombardéru, jsem neusnul až do rána. Tenkrát jsem se setkal se skvělým francouzským filmovým pilotem vrtulníků, který posledních pár let pracuje na největších hollywoodských filmech.

Jak vznikaly letecké záběry?

Byla to kombinace filmování z letadel a vrtulníků. Dohromady s trikově natočenými maketami a ještě k tomu hodně počítačové práce. Na tu dobu dost technologicky na výši.

V létě jste točil film Odcházení, který režíroval Václav Havel. Jak se vám s panem prezidentem spolupracovalo?

Byl jsem tam ve funkci druhého kameramana, hlavní byl Jan Malíř. Bylo to především krásné setkání s panem prezidentem Havlem a spoustou skvělých herců. Energie tam byla pozitivní. Má mimořádný dramaturgický nadhled, co a jak působí a jak by to mělo působit. Bez ohledu na nějakou zažitou filmovou technologii. Nezapomenutelně krásné natáčení.

Díky vaší profesi hodně cestujete. Na jakém nejexotičtějším místě jste kdy točil?

Cestování mám moc rád. Líbilo se mi třeba na Islandu, v Nepálu, na Maledívách. Exotická a krásná je třeba Namibijská poušť s rudými dunami.

Máte ještě nějaké sny, co se týče vaší práce a letectví?

Mám letecký sen. Rád bych natočil z vrtulníku pocit, impresi, obrazovou báseň o zemi, přírodě, krajině.

Děkuji za rozhovor.

DOMINIKA VRKOTOVÁ

curriculum vitae

MARTIN ŠÁCHA

Narozen: 14. 4. 1975

Vzdělání: FAMU

Rodina: svobodný

Volný čas: odpočinek, masáže, sport

Oblíbený film: Útěk do divočiny, 21 gramů, Temný rytíř, Black Hawk Down, Tři barvy: Červená

Objektiv

8. ročník tradičního setkání zástupců ŘLP ČR, s. p., s leteckými dopravci se konal 12. října 2010 v konferenčním sále IATCC Praha. Program jednání, které zahájil generální ředitel Jan Klas (na snímku), obsahoval aktuální informace o vývoji leteckého provozu v ČR, cenové politice na rok 2011, nočních traťích a nočních FRAC ve FIR Praha a také současný stav projektu FAB CE a legislativy SES II. Prezentace je možné si stáhnout na www.rlp.cz – sekce tiskové zprávy. **rkl, foto: mis**

Kancelář generálního ředitele vydává pro příští rok nástěnný kalendář, blahopřání PF 2011 a diáře.

red

Mezinárodní den řídicích letového provozu je stanoven na 20. října. Na internetové adrese <http://www.mediafire.com/?ipc887thz1sdup9> si můžete prohlédnout nebo stáhnout digitální magazín, který při této příležitosti vydala mezinárodní organizace IFATCA zastupující více než padesát tisíc řídicích letového provozu ve 137 zemích. **red**

Poprvé v barvách Bike teamu

V sobotu 9. 10. 2010 se uskutečnil **patnáctý ročník Nova Author cupu**. Stejně jako v loňském roce se závodu zúčastnili zaměstnanci našeho podniku, poprvé však v barvách Bike teamu ŘLP.

V Josefově dole nás oproti loňsku přivítalo krásné počasí a kvůli letním povodním lehce pozměněná trať. Na start se postavilo přes 3000 závodníků, na které čekalo 63 kilometrů v „nenáročném“ terénu s převýšením 1546 metrů.

S dosaženými výsledky můžeme být velice spokojeni, posuďte sami: Michal Chmel obsadil 155. místo, další tři závodníci byli v první pětistovce, navíc tým ŘLP 1 ve složení Michal Chmel, Tomáš Uhlář, Viktor Slavík, Jan Mejdr, Milan Zderadička obsadil v kategorii týmů krásné 22. místo. Obdivuhodné je též umístění Ivany Táborské, která skončila čtvrtá ve své kategorii.

Michal Chmel

Umístění jednotlivých zaměstnanců:

Absolutně/v kategorii	Jméno	čas
155./113. (muži do 40)	Chmel Michal	02:19:38
304./208. (muži do 40)	Uhlář Tomáš	02:30:02
416./87. (muži do 50)	Slavík Viktor	02:36:20
500./320. (muži do 40)	Mejdr Jan	02:39:18
759./482. (muži do 40)	Zderadička Milan	02:48:32
1417./4. (ženy do 50)	Táborská Ivana	03:07:47
1445./877. (muži do 40)	Šticha Kamil	03:08:32
1603./134. (muži do 60)	Synak Jan	03:13:34
2120./1264. (muži do 40)	Berník Ondřej	03:33:40
2775./236. (muži do 60)	Šoffer Vladislav	04:14:19
2891./14. (ženy nad 50)	Šofferová Květa	04:26:15

A protože se cyklistická sezóna pomalu chýlí ke konci, je čas bilancovat. V prvním roce fungování firemního Bike teamu se našlo okolo třiceti cyklistických nadšenců, kteří se přihlásili za členy, uskutečnilo se několik vyjížděk a naše sportovce můžete najít v mnoha výsledkových listinách různých závodů. Čest jménu firmy dělal svými výsledky zejména již zmiňovaný Michal Chmel (ZLT Ostrava), který se také stal suverénním vítězem teamové bodovací soutěže.

Zájemci o více informací o Bike teamu ŘLP je naleznou na intranetových stránkách: <http://misshp.ans.cz/spolecne/biketeam/default.aspx> **JAN MEJDR, TCOM**

Foto: ZDENEK KRÍŽ, www.ktfoto.com

60 minut Le Radotín opět ovládlo ŘLP

Letošní ročník **motokárového závodu** v Radotíně, který byl již tradičně pořádán společností CS Soft, se tentokrát nesl v duchu týmového soupeření. Závodníci z řad ŘLP opět neklamali a v závěrečném zápolení obsadili přední příčky. Z celkového počtu 58 účastníků se do týmového závodu kvalifikovalo 14 družstev, jež se svými vyrovnanými jízdami postaraly o zajímavou podívanou. Nejrychlejším závodníkem se stal s přehledem Karel Tesárek z ŘLP, který svými časy trhal místní rekordy. V závěrečném hodinovém závodě obsadil se svým tříčlenným mužstvem, které reprezentovali též Radek Hodač a Jan Tyburec, první příčku. Zajeli během 60 minut úctyhodných 41 kol a nejrychlejší z nich za pouhých 01:24,281. Druhý v pořadí se umístil tým ve složení Miroslav Jantač, David Korpa, Ondřej Fraňo a Petr Filinger, jež zvládl stejný počet kol s nejlepším časem 01:27,297 minut. A konečně krásné třetí místo získal družstvo, ve kterém byli závodníci z CS Softu a ŘLP - Karel Svoboda (CS Soft), Jan Mejdr (ŘLP), Pavel Míka (CS Soft) a Radek Novotný (ŘLP).

Důležitou roli v letošním klání představovaly i ženy, které se oproti minulému ročníku, zúčastnily v hojném počtu. Nejúspěšnější závodnicí se stala reprezentantka ŘLP Alexandra Kubovcová, která se svým nejrychlejším časem 01:32,844 s přehledem vyrovnala mnohým zkušeným závodníkům. Doufáme, že se zájem žen o účast v motokárových závodech stane tradicí i v příštích letech. Závěrem lze pouze konstatovat, že zásluhou početné účasti výtečných závodníků se stalo letošní „60 minut Le Radotín“ nezapomenutelným zážitkem pro nás všechny, a tak věříme, že se i příští ročník motokárového závodu bude těšit hojnému zájmu vás všech.

JANA PEISSOVÁ, CS Soft

Letní sezóna 2010 na DPR0

Každé období letního provozu (duben až říjen) je spojeno s významným nárůstem objemu letového provozu, jeho častými komplikacemi v důsledku bouřkové činnosti a snahou techniků zajistit řádný chod technických systémů, zatížených velkým množstvím dat. Začátek toho letošního letního období byl ale navíc poznamenán hned třemi událostmi, které měly pro poskytování letových provozních služeb docela zásadní vliv. Tou prvou byla dlouho připravovaná kompletní změna vertikálních a horizontálních hranic CTR Ruzyně a TMA Praha, včetně změny všech standardních přiletových (STAR) a odletových tras (SID). Změna, která vstoupila v platnost 8. dubna, byla ojedinělá nejen svým rozsahem, ale i významem pro budoucí provoz v prostoru TMA Praha. Provedená úprava vzdušného prostoru již zohledňuje budoucí provozní potřeby letiště Vodochody s ohledem na záměr využití letiště pro komerční účely a také dlouho očekávanou výstavbu paralelní dráhy v Praze-Ruzyni. Fakt, že hned 8. dubna si úplně novou přiletovou trať do Prahy vyzkoušel pilot Air Force One s prezidentem Obamou na palubě, byl tou druhou událostí, která poznamenala začátek letní sezóny. Třetí a určitě nejzávažnější událostí byla aktivita sopky Eyjafjallajökull na Islandu. Sopečný prach z této sopky hned na několik dnů omezil a postupně v polovině dubna i zastavil letecký provoz nejen v ČR, ale i v celé Evropě. Je opravdu zvláštní vidět z letištní věže prázdné a tiché letiště, procházet se prázdnou a tichou odletovou halou, za radarovými obrazovkami v Jenči vidět klimbající řidiči ... Islandská sopka se uklidnila, haly letišť se postupně naplnily cestujícími, piloti letadel znovu natočili motory a naše radarové obrazovky se postupně zaplnily radarovými odrazy letadel. Letový provoz ve vzdušném prostoru České republiky se postupně zvyšoval a potvrzoval tak fakt, že po předchozím útlumu je civilní letecká doprava na cestě vzhůru. Statistické údaje letového provozu v tomto období ale naznačují, že provoz na letišti v Ruzyni v porovnání s letovým provozem ve vzdušném prostoru ČR, zatím stagnuje.

Na výkony ACC Praha během letošního léta mělo vliv několik faktorů. Jedním z nich bylo zmrazení cen přeletových poplatků na rok 2010, dalším postupné odezínování recese v Evropě a opětovný růst zájmu o cestování letadlem. Výrazným úspěchem ACC je minimalizace zpoždění letů ve FIR Praha z důvodů kapacity ATS. Došlo k rozšíření počtu instalovaných horních sektorů o další dva, z nichž jeden byl zprovozněn již na jaře. Uvedení tohoto sektoru do provozního využití umožnilo dělení sektoru NEH (největší producent zpoždění roce 2009) na sektory NH a EH. Další změnou bylo zavedení postupu pro dělení sektoru SEL ve spodním vzdušném prostoru na elementární sektory SL a EL, a několik dalších nových konfigurací, jejichž cílem je možnost flexibilněji reagovat na požadavky provozu. Výsledkem změn je potvrzení, že pro letecké dopravce je vzdušný prostor ČR i nadále atraktivní. Tato skutečnost se projevuje jak velkými nárůsty letového provozu, tak i rekordními absolutními hodnotami uskutečněných letů v průběhu léta.

Vývoj objemu letového provozu na letišti v Praze tak optimisticky jako v případě vzdušného prostoru ČR nebyl. Faktů, které tuto skutečnost ovlivnily, je víc, ztatočně se ale projevila částečná redukce letů ČSA i některých nízkokládových přepravců. Celkový objem letového provozu v letních měsících se přibližně vrátil na úroveň roku 2006. Zájem leteckých přepravců o využití ruzyňského letiště ale i přes tento fakt trvá, počet letadel přistávajících nebo startujících v tradičně špičkových hodinách zůstal přibližně stejný jako v minulých letech. Nová linka společnosti Emirates mezi Dubají a Prahou je dokladem, že Praha zůstává lukrativní destinací ve střední Evropě.

Letní provoz pro personál SPLS Praha byl komplikován zejména pokračující rekonstrukcí technického bloku. Přístup na TWR a hluchost stavebních prací často komplikovaly služby na TWR víc než některá provozní omezení na letišti, jako např. dlouhodobé uzavření RWY 13/31 nebo dílčí uzavěry částí odbavovacích ploch. Je

vhodné i touto cestou poděkovat personálu SPLS Praha za trpělivost a velkou dávku pochopení.

Nároky na kvalitu a spolehlivost technických systémů a technologií pro poskytování letových provozních služeb se zvyšují trvale. Ani dvojnásobný rozsah tohoto článku by neumožnil vyjmenovat všechna nová zařízení, nové funkce těch stávajících nebo všechny úpravy, které byly do našich klíčových systémů implementovány. K těm nejdůležitějším činnostem ATMS určitě patří instalace a zprovoznění nové technologie ILS na RWY 06 v Praze, součinnost při zavádění systému TR7 na regionálních letištích nebo instalace a zprovoznění druhé ústředny VCS v IATCC. Po dokončení stavební rekonstrukce 7. NP v TB byly do nových prostorů přemístěny všechny systémy a technologie ze 4. patra, vybudován zcela nový technický sál.

Oddělení Letecké informační služby v průběhu letního období usilovně testovalo a ověřovalo funkčnost systému IBS (Integrovaný systém pro poskytování předletové přípravy a podávání letových plánů). Systém pilotům významně ulehčí plánování letů i získávání aktuálních informací pro jejich provádění. Jeho nasazením do běžného provozu bude splněn jeden z úkolů European Single Sky Implementation (ESSIP). Z ohlasů uživatelů aplikace pro vizualizaci plánovaného využívání vzdušného prostoru, informací o letištích a meteorologických informací známé pod názvem AisView je zřejmé, že se v průběhu léta stala naprosto běžnou součástí jejich předletové přípravy.

Radarový simulátor v Jenči umožnil v předstihu absolvování rozsáhlého školení výcviku všech řidičů APP Praha na změny, které vstoupily v platnost 8. 4. 2010. Nevychladl však ani v parném létě, stejně tak jako žáci pokračovacího výcviku pro APP a ACC Praha, kteří zde pod dohledem instruktorů obou stanovišť zdokonalovali své dovednosti při radarovém řízení.

Léto budiž pochváleno. U nás na provozní divizi ho chválíme, až když skončí – 31. října. **JAROSLAV VLASÁK, NŘDPRO**

Inspiromat

„Vždycky jsem se zajímal o letadla a snil o tom, že se stanu pilotem, ale nikdy jsem nebyl moc dobrý v matematice.“

John Davis, nadšenec do létání, postavil si vlastní simulátor Boeingu 737 přímo v ložnici. Náklady ho přitom vyšly na téměř půl miliónu korun.

„Když jsem čekal na čas odletu a díval se na ten rej lidí kolem, říkal jsem si v duchu, kolik lidí a energie se spotřebuje na let jediného člověka. Přeci jen to je trochu zvláštní.“

Jaroslav Komínek, cestující. Na palubě letadla Job Air – Central Connect Airlines (CCA) cestoval při prvním letu společnosti z Brna do Prahy pouze jeden pasažér.

„I přesto vidíme oživení poptávky a růst prodeje exotiky o sedm procent. Největší vliv na to má zahájení spolupráce s leteckou společností Emirates, která letos začala létat denně z Dubaje do Prahy a nabízí za výhodné ceny spojení přes Dubaj do Asie. Díky tomu rostou prodeje zájezdů na Maledivy, Seychely a do Thajska.“

Dan Plovajko z cestovní kanceláře Fischer. Zájem o zimní létání stoupá.

„Saúdský trh reagoval na Airbus A380 jednoznačně pozitivně ihned poté, co byl na lince do Džiddy letos v únoru představen. Uvedení druhého Airbusu A380, vlajkového letounu společnosti Emirates, na linku do Džiddy jen podtrhuje náš závazek poskytovat cestovatelům v Saúdské Arábii poslední novinky v oblasti leteckých inovací.“

Ahmed Khoory, senior-vicepresident obchodních operací společnosti Emirates pro oblast Perského zálivu, Blízkého východu a Íránu.

„Má duše je v nebi.“

William Shakespeare, anglický dramatik, Sen noci svatojánské
Připravila: DV

Nezapomněli jste ...? Nezapomněli jsme,

aneb Vánoční charitativní sbírka je opět tu!

Léto je nenávratně fuč, barevný podzim téměř

také a před námi už jen zima, sníh, koulavačky, Vánoce, ...a naše Vánoční charitativní sbírka.

Pro osvětlení paměti – v loňském roce se nám podařilo vybrat docela pěknou částku – 57 800,- Kč. Po vyhodnocení ankety na intranetu jsme peníze poslali občanskému sdružení Člověk k člověku. Toto sdružení provozuje nestátní sociální zařízení Dům domácí péče Samopše v Sázavě (více informací na [podnikovém intranetu](#)). Jedná se o zařízení se zvláštním režimem určené pro seniory s Alzheimerovou nemocí, smíšenou demencí, sklerózou a lehké tělesné postižení lidí. Poskytují zde sociální i pečovatelské služby v dlouhodobých i krátkodobých pobytech pro asi 70 klientů.

V rámci sociálních služeb se klientům, ať jsou chodící, ležící, s výkyvy myšlení a dezorientací, inkontinentní, poskytuje celodenní i noční péče.

Náš příspěvek byl využit na nákup invalidního vozíku, rehabilitačního lehátka a antidekubitních matrací. Záměstnanci i klienti tohoto sdružení nám všem za tento krásný dar velice děkují.

Věříme, že i v letošním, resp. příštím roce budeme moci někoho takto obdarovat, a tím prokázat, že osudy druhých nám stále nejsou lhostejné.

Pozor, dochází k malé změně – letošní sbírka bude probíhat v období listopad 2010–únor 2011. Začínáme tedy již o měsíc dříve! Potřebné informace včetně formulářů ke stažení naleznete opět na intranetu – Odbory – PV OSD ŘLP ČR, s. p.

Nezbývá než předem poděkovat všem, kteří se opět do sbírky zapojí a projeví tak ochotu myslet i na druhé. Člověk nikdy neví, kdy bude nezištnou pomoc ostatních potřebovat sám.

EVA PELIKÁNOVÁ, LIS-NOF
Foto: DDP SAMOPŠE

Co se děje na ruzyňském letišti?

K laserovým paprskům se přidal i silný halogen

K problémům s oslňováním pilotů laserovým paprskem se přidal i další závažný problém. Proti přistávajícím letadlům někdo používá silný halogenový reflektor.

„Někdo mě oslnil halogenovým světlem, 20 vteřin mi mířil přímo do kokpitu,“ s tímhle tvrzením se obrátil na policii pilot ruského dopravního letadla, které před pár dny přistávalo v Ruzyni. Než dorazila policie na označené místo, po pachateli se slehla zem.

Přistání je jedna z nejkritičtějších fází letu. Přestože dnes ve všem pomáhá automatika, plné soustředění pilota je nezbytné. Záblesk z halogenu či laseru ho může na chvíli úplně oslepit. Zkuste se řídit po dálnici rychlostí více než 230 km/h proti silnému halogenovému reflektoru. Jenže nároky na provedení přistávacího manévru jsou nesrovnatelně vyšší. A jestliže někdo si dá tu práci, že se dostaví na místo s patřičným vybavením, je si určitě vědom, že jeho jednání není jen pokusem o šprýmařské pozlobení pilotů. Názor, že se jedná o hloupé klukovské vtipy, je třeba co nejrozhodněji odmítnout. Od začátku roku už těchto oslnění bylo jen v Ruzyni okolo 50.

V říjnu byl dokonce zasažen laserovým paprskem do oka cestující, který se díval z okénka. V krátké době začal v zasaženém oku cítit bolest, takže po přistání navštívil Oční kliniku FN Motol. Nález – menší až střední popálení rohovky a spojivky.

Řada západních zemí má takové počínání podchyteno legislativně s kvalifikací jako trestný čin. V květnu byl odsouzen pachatel ve Velké Británii na 10 měsíců. Pachatel dopadený ve Francii rovněž očekává soud. U nás zatím legislativa na takové počínání nepamatuje. Snad právě proto jsou laserové útočníci tak aktivní. V Poslanecké sněmovně už ale delší dobu ležel návrh, který by používání laserů v okolí letišť pokutoval až 5 miliony korun. Tento návrh byl ve zkráceném řízení Poslaneckou sněmovnou přijat 5. 11. 2010. Před jeho definitivní platností ho ještě musí schválit také Senát a pak podepsat prezident republiky.

V Ruzyni se začal stavět nový hangár

Dne 22. října byl **poklepán základní kámen** nového hangáru firmy ABS Jets. Nový hangár bude stát 220 mil. Kč a bude hotový v září příštího roku.

Plocha nového hangáru bude 6000 metrů čtverečních, což je dvojnásobek staršího hangáru z roku 1937, který firma koupila před čtyřmi lety od Českých aerolinií.

„Navratnost očekáváme v horizontu pěti, šesti let,“ uvedl k novostavbě generální ředitel Vladimír Peták. Polovinu plochy budoucího hangáru už prý firma pronajala.

ABS Jets nyní provozuje 11 malých tryskových letadel, například výrobců Bombardier nebo Cessna. Kromě toho společnost zajišťuje řízení pozemního a letového provozu, plánování charterových letů nebo servis a údržbu letadel.

Jako první firma ve střední a východní Evropě provozuje ABS Jets od roku 2007 na Ruzyni autorizované servisní středisko pro luxusní letadla brazilského výrobce Embraer.

Nový zimní letový řád

V neděli 31. října byl **na Letišti Praha zahájen provoz** podle zimního letového řádu. V jeho průběhu, tedy do 25. 3. 2011, plánuje 50 leteckých společností pravidelná přímá letecká spojení se 105 letišti v 50 zemích. Mezi novinky zimního letového řádu např. patří to, že se letecký dopravce Central Connect Airlines dohodl s Českými aeroliniemi na spolupráci při operování vybraných regionálních destinací na principu vzájemného sdílení kódů letů. Díky tomu zůstává zachováno nejen spojení mezi Prahou a Brnem (5x týdně), ale přibývají i nové frekvence z Prahy do Ostravy a cestující mohou využít nové spojení např. do Lipska a od ledna 2011 pak i do polské Poznaň. Dalším novým dopravcem v zimní sezóně je ruská regionální společnost Air Company POLET, která cestujícím nabízí spojení 2x týdně z Prahy do Voroněže. Novou destinací, do které bude pravidelně 3x týdně z Prahy létat nízkonákladová letecká společnost Jet2, je od 5. 11. britský Newcastle.

Z tiskových zpráv letiště Praha a ČTK připravil: OLDŘICH STANĚK, AI, foto: archiv

Nad zájima

Jedním z dlouholetých pracovníků ŘLP, kteří v prosinci letošního roku ukončí působení ve své dosavadní funkci, je muž, o němž přinesl časopis Letectví + kosmonautika článek, který *doslovně* přetiskujeme. Museli jsme se ovšem vrátit o pár let zpátky a zapátrat v čísle 3 L + K z roku 1968. Záměrně neuvádíme jméno muže na fotografii. Chcete-li vědět, kdo byl vlastním oně zajímavé sbírky, nad kterou rozjímala redaktorka Šárka Navrátilová, nezbyvá vám než pokračovat ve čtení.

„Prosím vás, potřebuji se rychle dostat do Kapského města a již v pondělí odevzdat do tiskárny fotografii týmu chirurgů prof. Christiana Bernarda z nemocnice Groote Schuur. Mám spojení, mohu to stihnout? Vždyť je dnes úterý.“

Mladý muž se zamyslel a pak začal vyjmenovávat všechny letecké společnosti, které do Kapského města létají a všechna pravděpodobná spojení. Jeho hbité ruce se ponořily do nepřeberného množství malých lístků. Pak si přinesl velkou knihu a porovnával, nepřestávaje si pro sebe něco mumlat. V několika minutách vychrlil jediné správné spojení.

„Dnes už to nestihnete, musíte ještě pro pas a letadlo vám uletět. Až zítra, to je středa, ráno v 10.50 letadlem ČSA Tu-124 do Říma, kde budete ve 12.45 a večer navazuje spoj na Johannesburg. Poletíte Boeingem 707 společnosti SAA v 18.15 přes Lisabon, Kapverdské ostrovy a v Johannesburgu budete ve čtvrtek ráno v 11.45. Bohužel letadlo do cílového bodu letí až v 16.15, takže v Kapském městě budete v 18.50. To vás do nemocnice asi nepustí, musíte počkat na ráno. Zpáteční letadlo vám letí v 15.00, je to opět Boeing 727 společnosti SAA. V Johannesburgu budete v 17.20 a v 18.45 letí letadlo společnosti BOAC VC-10 do Londýna. V sobotu ráno v 7.00 jste v Londýně a v 11.50 Británií ČSA do Prahy. Doma jste v 15.10.“

Seriál pohled

55

(pokračování z minulého čísla)

Seriál o historii a současnosti řízení letového provozu u nás končí. Logicky vyvstává otázka – co bude dál? Jak se bude tato oblast vyvíjet v budoucnosti? Z pohledu vlastního procesu řízení letového provozu je jisté, že nároky na něj kladené budou neustále stoupat. Po doznívající recesi dochází pozvolna k opětovnému oživení zájmu o leteckou dopravu, k čemuž vydatně napomáhají i nově vzniklé nízkotarifové společnosti, nabízející cestujícím dopravu za velmi příznivé ceny. Jejich razantní nástup právě v letošním roce zaznamenala i pražská Ruzyně. Jak vyplývá z dostupných statistik, v Evropě se do roku 2010 počítá s průměrným nárůstem letecké dopravy o zhruba 4,4 % ročně, přičemž pravidelná doprava by v následujících dvou letech měla vzrůst o 4,9, respektive 6,8 procenta.

K určitému zlepšení situace došlo i v případě zpožděných odletů. Podle údajů zveřejněných Asociací evropských leteckých dopravců (AEA) se procento odletů letadel na evropských linkách zpožděných o více než 15 minut snížilo z 24,2 % v roce 2001 na 19,9 % v roce následujícím a klesající tendenci vykazuje i letos. Zcela nepochybně k tomu napomohly i aktivity jednotlivých organizací řízení letového provozu, které mají na daný ukazatel přímý vliv. Nejzatíženějším obdobím i nadále zůstanou letní měsíce (červen–září), i když

vou sbírkou

Och ne, nedejte se zmylit, to nejste v informační kanceláři ČSA, ale v útulném soukromém bytě na Vinohradech. Mladý muž je studentem ČVUT a jeho největším koníčkem je sbírání letových řádů. Má jich pozeňnaně. Sám v nich studuje, hledá různá spojení, kreslí množství tabulek a grafů. Má tři obrovské knihy. Jednu z nich před vás rozloží. V záhlaví je napsáno: PRAHA. Je libo nějaké zahraniční spojení, prosím, jsou zde zaznamenány v grafickém přehledu všechny zahraniční linky s časem i typem letadla. Zajímáte se o tarify? I v tom vám vyhoví, nebo chcete snad vědět, které typy letadel jsou v parku ČSA? Jsou tam kromě toho i měnové převody, seznam reprezentantů ČSA a jejich adresy, tytéž údaje najdete u všech leteckých společností, které do Prahy létají včetně adresy v nejdůležitějších městech na světě, dále linky SIX-POOLu, odlety jednotlivých linek seřazené chronologicky za sebou, připoje na Prahu podle abecedy a konečně tuzemské tratě.

Vzbudila se tím vaše zvědavost? Dobře, nahlédneme tedy do další knihy. Je věnována leteckým společnostem. Jsou zde především fotografie letadel, která jsou v jejich parku, linky, na kterých létají, a tarify, kterých používají. Máte rádi exotická města? Na fotografiích si je můžete prohlédnout, jsou totiž součástí této sbírky. Alespoň po jednom obrázku z každého zajímavého města, kam ta která letecká společnost létá.

Do třetice poslední kniha. Pro letecké fanoušky jistě zajímavá, neboť obsahuje na sto krásných fotografií letadel. Já vím, teď jsme vás nalákali a budete chtít nyní také sbírat, buď fotografie nebo letové řady, těšit se jimi a aspoň ve snu se nechat unášet.

Ono to však není zdaleka tak jednoduché. Zdeněk Jandus této své zálibě věnuje každou chvíli a těch je u studenta tak obtížného oboru jako je strojařina opravdu málo. Proto často krade čas i z doby svého nutného

Repro: Letectví + kosmonautika, číslo 3, ročník 1968

odpočinku. Zdaleka také nejde jen o čas, ale o pilné studium. Především vyžaduje tento „hobby“ znalost jazyků. Bez nich by se přece nemohl porozumět se svými partnery, kterými jsou v tomto případě letecké společnosti. Dnes už dobře umí anglicky, německy a rusky. Během měsíce píše i přes padesát dopisů a stejný počet dostává. Vede si pečlivý přehled a kontrolu korespondence. K jeho kladům patří i zběhllost v letectví. Zajímá se o konstrukci letadel a chtěl by po absolvování ČVUT studovat dálkově jejich stavbu. Proto ho nepřivede z míry žádný typ letadla, o všech vám může říci něco zajímavého.

Konečně je to i znalost letových řádů. Nedá nám to. Přece si ho ještě jednou, naposledy vyzkoušíme.

„Tento týden máme volnou sobotu, podívali bychom

se do Dallasu, jaké máme spojení?“ Zdeňka to nevyvedlo z míry a klidně z hlavy odpovídá: „V sobotu ráno v 8.25 ČSA II-18 a v 10.45 jste v Londýně. Zde vás převezme Pan American a ve 14.15 vás její Boeing 707 dopraví přes Chicago do New Yorku. Máte ihned přípoj a ve 20.49 jste na místě. O několik minut dříve se tam dostanete, když použijete páteční linky Air India.“

Nyní se již musíme omluvit. My přece nikam nepoleptíme, jen jsme chtěli zjistit, zda rády také zná.

Konec vzpomínání. Zjistili jste o koho se jedná? Jistěže ano. Tak mu společně můžeme poděkovat za jeho dosavadní práci ve významné funkci a do dalších let mu popřát především hodně zdraví a spokojenosti.

REDAKCE

ů do historie řízení letového provozu

Pracoviště ITS – Integrovaná Technická Supervize systémů ATM

vliv neočekávaných událostí se vyloučit samozřejmě nedá.

Z výše uvedených statistických údajů tedy vyplývá, že i v budoucnosti se organizace poskytující služby řízení letového provozu budou potýkat především s otázkami zvýšení propustnosti vzdušného prostoru, snížení procenta zpožděných letů apod. I když řídicím letového provozu jejich práci jistě značně usnadní stále se zdokonalující technika, vzdušný prostor jednoduše zvětšit, aniž by se zhoršila bezpečnost letového provozu, nelze.

Z hlediska státního podniku ŘLP ČR jsou základní úkoly pro nejbližší roky stanoveny vcelku jasně. Především to budou aktivity spojené s konceptem tzv. „Single European Sky“ (Jednotné evropské nebe), který schválila Rada Evropské unie v prosinci 2002. Cílem tohoto projektu je zefektivnění poskytování letových provozních služeb, harmonizace horního vzdušného prostoru v rámci EU, posílení spolupráce civilních a vojenských služeb řízení letového provozu, vzájemné sjednocení používaných technologií jednotlivých poskytovatelů těchto služeb apod.

Ing. MILAN CVRKAL, PAVEL SVITÁK

Foto: mis
(pokračování)

**Generální ředitel Řízení letového provozu ČR, s. p.,
zve všechny zaměstnance na předvánoční setkání,
které se uskuteční v pražském paláci Žofín
10. prosince od 19.00 hodin**

Program:
*Netradiční předtančení skupiny Long Vehicle Circus,
k tanci a poslechu zahraje orchestr North Big Band, se kterým
zaspívá Sisa Sklovská, vystoupí stepařská skupina Project Wings,
o půlnoční překvapení se postarají akrobaté
Seiline Vallée a Salvi Salvatore.
Připraven bude fotokoutek i pořad Jiřího Kolbavy o cestování.
Zajištěno bude občerstvení včetně ochutnávky moravských vín
a výběru kvalitních sýrů.
Na závěr večera je pro vás připravena diskotéka
ve stylu 60. až 90. let.*

Každý zaměstnanec obdrží během listopadu osobní pozvánku pro dvě osoby

Vydařené vymetání výfuků

Potkali jsme se celý rok pod přístřeškem na parkovišti, když jsme parkovali své jednostopé miláčky. Znalci **motocyklů s emblémem modré vrtulky** už dle typů poznali, kdo přijel do práce. Žlutý Mystic je Láďa Smejkal, černé Káčko je Martin Kříž, stříbrné GS je David Rehberger a černá R75 je Olda Staněk. A tak slovo dalo slovo a Martin Kříž naplánoval na 9. října okruh severními Čechami.

Sešli jsme se v chladném ránu ve Slaném, ale den se brzo prozářil sluncem a vybarvená podzimní krajina se ukázala v plné kráse. Pět BMW z ŘLP doprovázených dalšími dvěma motocykly jiných značek se ještě ani pořádně neohřálo a už se protahovalo vyhlášenými zatáčkami silnice Liběchov – Dubá. Překvapivě malebná krajina na sever od Prahy rychle ubíhala a už tu byly Pekelné doly, rozsáhlé podzemní sály v pískovcové skále, kde je nyní motokářský klub. Ale za války se zde vyráběly letecké kanony MK 108 pro německé stíhačky. A pak stále dál ... Nádherné počasí se předhánělo v nabídce krásných panoram – Sloup v Čechách, Nový Bor, Česká Kamenice, Benešov nad Ploučnicí – až nás 300 km dlouhý okruh zavedl Kokořínským dolem zpět

k Mělníku. Severní Čechy nás překvapily svou malebností, vesničky byly pěkně upravené, jen ty silnice nesnesou srovnání s tím, co brousíme v Alpách a Dolomitech. Možná, že tento povedený výlet trošku posune i úvahy o založení motoklubu ŘLP. Vždyť v létě je pod přístřeškem motorek tolik, že už se tam ani nevejdou.

O. STANĚK, AI

English Corner

Joke / 4 weeks

A Bible study group was discussing the unforeseen possibility of their sudden death. The leader of the discussion said, "We will all die some day, and none of us really know when, but if we did we would all do a better job of preparing ourselves for that inevitable event."

"Everybody nodded their heads in agreement with this comment."

Then the leader said to the group, "What would you do if you knew you only had 4 weeks of life remaining before your death, and then the Great Judgment Day?"

A gentleman said, "I would go out into my community and minister the Gospel to those that have not yet accepted the Lord into their lives."

"Very good!", said the group leader, and all the group members agreed, that would be a very good thing to do.

One lady spoke up and said enthusiastically, "I would dedicate all of my remaining time to serving God, my family, my church, and my fellow man with a greater conviction."

"That's wonderful!" the group leader commented, and all the group members agreed, that would be a very good thing to do.

But one gentleman in the back finally spoke up loudly and said, "I would go to my mother-in-law house for the 4 weeks."

Everyone was puzzled by this answer, and the group leader ask, "Why your mother-in-law home?"

Then the gentleman smiled sarcastically and said, "Because, that would be the longest 4 weeks of my life!"

Tongue Twisters

A skunk sat on a stump and thunk the stump stunk, but the stump thunk the skunk stunk.

旅!

Greek grapes, greek grapes, greek grapes...

旅!

Pretty Kitty Creighton had a cotton batten cat.

The cotton batten cat was bitten by a rat.

The kitten that was bitten had a button for an eye, and biting off the button made the cotton batten fly.

Připravila: NWT